

N:o 92.

Ank. till Riksd. kansli den 1 maj 1908 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående anslag till en internationell fredskongress i Stockholm år 1909.

(1:a U. A.)

Uti en den 6 nästlidne mars till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande handläggning öfverlämnad proposition har Kungl. Maj:t, under återopande af ett propositionen bilagdt utdrag ur statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 10,000 kronor till den internationella fredskongress, som komme att samma år hållas i Stockholm.

I sitt anförande till berörda statsrådsprotokoll har herr ministern för utrikes ärendena till en början redogjort för innehållet i en framställning i ämnet från Sveriges fredsförenings samarbetskommitté samt därefter för egen del yttrat följande:

»Vid flera föregående tillfällen har statsanslag beviljats till internationella eller skandinaviska kongressers hållande i Stockholm. Jag vill i sådant hänseende erinra därom, att Riksdagen senast år 1906 beviljade 15,000 kronor till alkoholiskongressens möte i Stockholm förlidet år, äfvensom 20,000 kronor till den geologiska kongress, som skall hållas härstädes år 1910.

Det nu begärda beloppet är således mindre än hvad senast för liknande ändamål beviljats. Det framgår äfven af den närmare utredning rörande kostnaderna, som för mig förelagts, att det begärda beloppet icke är tillräckligt för täckande af utgifterna för kongressens hållande (hyra för expedition samt för samlingslokal för kongressen, anställande af sekreterare, skrifbiträde och vaktbetjäning, porto, tryckning af cirkulär och mötesberättelse, stenografering m. m.). Kostnaderna uppgå nämligen lågt beräknade till omkring 16,300 kronor.

Något större bidrag till täckande af utgifterna för kongressens hållande lär icke heller af medlemsavgifterna kunna beräknas; dessa inflyta nämligen, enligt hvad för mig uppgifvits, till den allmänna organisationskommittén och kunna icke med säkerhet beräknas att komma den lokala kommitté, som anordnar ifrågavarande kongress, till godo. Därtill kommer äfven, att dessa inkomster icke kunna, när fråga är om en internationell kongress i en stad med Stockholms afskilda läge, beräknas uppgå till något betydligare belopp. I hvarje fall erfordras således äfven med inberäknande af det begärda statsanslaget ett icke obetydligt tillskott från enskildt håll.

Det mål, kongressen har satt sig före, är utan tvifvel värdt all uppmuntran från statens sida. Äfven om icke det arbete, ifrågavarande kongresser utfört, alltid omsatts i praktiska resultat, får dock ingalunda underkännas den stora betydelse, som ligger i sträfvandet att så småningom vinna den allmänna meningen för freds- och skiljedomstankens förverkligande, i den mån detta låter sig göra. I den framgång, som särskildt skiljedomssaken under senare tid vunnit och hvarigenom äfven anledning till krigsutbrott kan sägas hafva minskats, torde äfven ligga ett bevis på att det nedlagda arbetet icke varit förgäfvets.»

Ehuru utskottet icke kunnat till alla delar instämma i hvad till stöd för ifrågavarande framställning anförts, har utskottet likväl icke velat motsätta sig beviljandet af det begärda beloppet; och får utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen må å extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 10,000 kronor till den internationella fredskongress, som kommer att samma år hållas i Stockholm.

Stockholm den 1 maj 1908.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.

Reservat ion:

af herr *J. T. Larsson* mot utskottets motivering.

Herr *P. Paulson*, *D. Persson* och *A. Wiklund* hafva begärt få antecknad, att de icke deltagit i förestående ärendes behandling inom utskottet.